

Редакція:

30.01.2015

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

10.12.2014

м. Київ

№ 883

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
12 січня 2015 р. за N 13/26458

Про затвердження Інструкції з організації професійно-психологічного відбору у Збройних Силах України

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 03 червня 2013 року N 389 "Про затвердження Положення про військові комісаріати" та з метою подальшого вдосконалення організації професійно-психологічного відбору, покращення психологічного забезпечення у Збройних Силах України

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкцію з організації професійно-психологічного відбору у Збройних Силах України, що додається.
2. Наказ Міністерства оборони України від 15 травня 2012 року N 325 "Про затвердження Інструкції з організації професійно-психологічного відбору у Збройних Силах України", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 06 червня 2012 року за N 911/21223, визнати таким, що втратив чинність.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр оборони України
генерал-полковник

С. Т. Полторак

ПОГОДЖЕНО:

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства оборони України
10 грудня 2014 року N 883

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
12 січня 2015 р. за N 13/26458

ІНСТРУКЦІЯ з організації професійно-психологічного відбору у Збройних Силах України

I. Загальні положення

1. Ця Інструкція визначає порядок організації та проведення заходів професійно-психологічного відбору громадян, які призиваються (приймаються) на військову службу у Збройних Силах України, та регламентує діяльність посадових осіб, які здійснюють заходи професійно-психологічного відбору у Збройних Силах України.

2. Професійно-психологічний відбір у Збройних Силах України - комплекс заходів, спрямованих на забезпечення відбору громадян, які призиваються (приймаються) на військову службу, і військовослужбовців з професійно важливими якостями, що відповідають вимогам військово-професійної діяльності.

Професійно-психологічний відбір є початковим етапом соціально-психологічного супроводу військової служби у Збройних Силах України.

3. Заходи професійно-психологічного відбору у Збройних Силах України:

- визначення придатності до конкретних видів військово-професійної діяльності громадян, які призиваються (приймаються) на військову службу;
- військово-професійна орієнтація громадян і військовослужбовців на оволодіння військово-обліковими спеціальностями і призов (прийняття) на військову службу;
- відбір кандидатів для навчання у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України (далі - ВВНЗ) та у військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів України (далі - ВВП ВНЗ);
- відбір кандидатів у системі багаторівневої підготовки сержантського та старшинського складу;
- вивчення індивідуально-психологічних якостей кандидатів для проходження служби у військовому резерві Збройних Сил України (далі - служба у військовому резерві);
- професійно-психологічний відбір особового складу національних контингентів (персоналу);
- поглиблене психологічне вивчення військовослужбовців у процесі адаптації до служби та надання пропозицій командирам (начальникам) щодо проведення з ними індивідуальної роботи;

- надання пропозицій командирам (начальникам) щодо комплектування екіпажів, розрахунків, команд, підрозділів військовослужбовцями з урахуванням їх психологічної сумісності.

4. Види забезпечення професійно-психологічного відбору:

- матеріально-технічне забезпечення - організовується Головним управлінням по роботі з особовим складом Збройних Сил України;
- фінансове забезпечення - здійснюється за рахунок коштів, що виділяються за відповідними статтями кошторису Міністерства оборони України;
- науково-методичне та програмне забезпечення - здійснюють Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського, Українська військово-медична академія, Головне управління по роботі з особовим складом Збройних Сил України, науково-дослідні установи Збройних Сил України.

II. Порядок організації та проведення заходів професійно-психологічного відбору

1. Організацію та керівництво професійно-психологічного відбору у Збройних Силах України здійснює Головне управління по роботі з особовим складом Збройних Сил України.

Керівництво професійно-психологічним відбором у військових частинах, закладі, установі, які підпорядковані командирі військової частини А0515, покладається на керівника структурного підрозділу військової частини А0515 відповідно до рішення її командира. Особливості організації проведення професійно-психологічного відбору визначаються відповідним наказом командира військової частини А0515.

У разі оскарження результатів професійно-психологічного відбору рішенням керівника визначеного органу військового управління призначається комісія в складі відповідних осіб, про що оголошується в наказі.

Проведення повторного професійно-психологічного відбору призначеною комісією має бути завершено протягом одного місяця з дня його призначення. Результати повторного професійно-психологічного відбору до особи, яка оскаржувала попередні його результати, доводяться керівником визначеного органу військового управління у цей самий строк відповідно до законодавства України.

2. Методи та форми психологічних досліджень, застосування психодіагностичного інструментарію та його програмного забезпечення здійснюються відповідно до законодавства.

3. В обласних та Київському міському військових комісаріатах (далі - обласні військові комісаріати) завдання професійно-психологічного відбору громадян, що підлягають призову на строкову військову службу, кандидатів для проходження військової служби за контрактом, служби у військовому резерві Збройних Сил України та військовозобов'язаних покладається на відділи по роботі з особовим складом та зв'язках із громадськістю.

4. У з'єднаннях, військових частинах, навчальних центрах (далі - військові частини) створюються групи професійно-психологічного відбору.

Проведення професійно-психологічного відбору організовує командир (начальник).

5. До складу груп професійно-психологічного відбору за рішенням командира (начальника) залучаються офіцери органу по роботі з особовим складом, кадрового органу, медичні працівники та інші посадові особи, які мають вищу освіту за спеціальностями "психологія", "соціальна психологія", "психофізіологія", "соціологія".

На них покладаються:

- проведення професійно-психологічного відбору громадян, які підлягають приписці до призовних дільниць, призовників, кандидатів, що виявили бажання проходити військову службу за контрактом, військовозобов'язаних та кандидатів на службу у військовому резерві Збройних Сил України;
- безпосередня участь у проведенні заходів професійно-психологічного відбору серед молодого поповнення і його розподіл за профілями підготовки і військовими спеціальностями;
- проведення методичної підготовки осіб, що залучаються до проведення заходів професійно-психологічного відбору.

Склад, розподіл обов'язків особового складу груп професійно-психологічного відбору, строки і порядок їх роботи визначаються відповідним наказом командира (начальника), який видається щороку.

6. Повноваження групи професійно-психологічного відбору:

1) в обласних військових комісаріатах:

- професійно-психологічне вивчення і відбір громадян для призову на строкову військову службу та військовозобов'язаних;
- первинний професійно-психологічний відбір кандидатів для прийняття на військову службу за контрактом, проходження служби у військовому резерві;

2) у військових частинах:

- військово-професійне вивчення поповнення, яке надійшло у військову частину, розроблення рекомендацій щодо його раціонального розподілу за напрямками підготовки і військовими посадами;
- проведення професійно-психологічного відбору серед кандидатів для проходження військової служби за контрактом із числа військовослужбовців строкової військової служби та громадян, які прибули з військових комісаріатів;
- професійно-психологічний відбір особового складу національних контингентів (персоналу);
- участь у комплектуванні екіпажів, розрахунків, команд, підрозділів з урахуванням психологічної сумісності;
- виявлення осіб із нервово-психічною нестійкістю та низькими індивідуально-психологічними та морально-діловими якостями;
- методична підготовка уповноважених осіб військових частин, які направляються до військових комісаріатів, з питань вивчення і відбору громадян, які підлягають призову на військову службу;
- проведення професійно-психологічного відбору для проходження служби у військовому резерві Збройних Сил України.

III. Особливості організації заходів професійно-психологічного відбору

1. Заходи попереднього вивчення особистих якостей громадян, які підлягають приписці до призовних дільниць, призову на строкову військову службу, та військовозобов'язаних проводяться в районних, об'єднаних районних, міських, об'єднаних міських військових комісаріатах.

2. Завданнями попереднього вивчення особистих якостей є:

- аналіз відомостей, що містяться в документах військового обліку;
- проведення індивідуальних бесід із кандидатами для проходження військової служби;
- психологічне (психофізіологічне) обстеження громадян;
- військово-професійна орієнтація.

3. Під час аналізу матеріалів особових справ особлива увага звертається на вивчення відомостей, зазначених в аркуші вивчення особистих якостей кандидата, зразок якого наведено в додатку 6 до Інструкції про організацію виконання Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України, затвердженої наказом Міністра оборони України від 10 квітня 2009 року N 170, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 19 травня 2009 року за N 438/16454 (далі - Інструкція про організацію виконання Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України).

4. Висновок про професійну придатність громадян до проходження військової служби у Збройних Силах України вноситься особами, визначеними у пункті 5 розділу II цієї Інструкції, за результатами виконання всіх методик психодіагностичних тестів.

5. Результати професійно-психологічного відбору заносяться до картки професійного відбору кандидата (далі - картка професійного відбору), форма якої наведена в додатку 7 до Інструкції про організацію виконання Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України.

6. Картка професійного відбору кандидата, призваного на військову службу, надсилається разом із особовою справою до місця проходження ним військової служби.

7. Проведення заходів професійно-психологічного відбору з кандидатами на військову службу у Збройних Силах України за контрактом та службу у військовому резерві складається з двох етапів та здійснюється обласними військовими комісаріатами та військовими частинами:

- на першому етапі (у військовому комісаріаті) - оформлення попереднього висновку про професійну придатність громадян до проходження військової служби за контрактом та служби у військовому резерві Збройних Сил України, що вноситься особами, визначеними у пункті 5 розділу II цієї Інструкції;
- на другому етапі (у військовій частині) - оформлення остаточного висновку про професійну придатність громадян до проходження військової служби за контрактом та служби у військовому резерві, що вноситься особами, визначеними у пункті 5 розділу II цієї Інструкції.

8. Вивчення кандидатів обов'язково здійснюється командирами (начальниками) тих підрозділів, у які вони будуть призначені після прийняття на військову службу.

Командири (начальники) підрозділів персонально відповідають за достовірність та об'єктивність характеристик, обґрунтованість висновків і рекомендацій щодо відібраних кандидатів на військову службу.

9. За результатами вивчення командиром (начальником) військової частини:

- надається письмова згода на проведення відбору та оформлення особової справи і направлення кандидата до військової частини для укладання контракту;
- приймаються рішення про прийняття кандидата на військову службу та укладення з ним контракту.

10. Організація та проведення професійно-психологічного відбору кандидатів на навчання у ВВНЗ та ВНП ВНЗ здійснюються на підставі Інструкції з організації та проведення професійного психологічного відбору кандидатів на навчання у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів, затвердженої наказом Міністра оборони України від 09 липня 2009 року N 355, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 22 вересня 2009 року за N 893/16909.

11. Організація професійно-психологічного відбору особового складу національних контингентів (персоналу) здійснюється на підставі Інструкції з організації участі національних контингентів (персоналу) Збройних Сил України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки, затвердженої наказом Міністерства оборони України від 28 грудня 2011 року N 840, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 30 січня 2012 року за N 125/20438.

IV. Конфіденційність результатів професійно-психологічного відбору та порядок обміну інформацією

1. З порядком та результатами здійснення заходів професійно-психологічного відбору мають право ознайомлюватися такі особи (у наведених обсягах):

- кандидат, що проходив заходи професійно-психологічного відбору, - з власними результатами професійно-психологічного відбору після його завершення;
- командири (прямі начальники) посадових осіб, що проводили професійно-психологічний відбір, - з результатами професійно-психологічного відбору кандидатів;
- командир (начальник) підрозділу, до складу якого планується кандидат на військову службу або службу у військовому резерві, - з результатами професійно-психологічного відбору кандидатів;
- посадова особа кадрового органу - з результатами професійно-психологічного відбору кандидатів;
- командир (начальник) військової частини (його заступник по роботі з особовим складом) - з пропозиціями особи, відповідальної за проведення заходів професійно-психологічного відбору.

2. Рівні розвитку окремих індивідуально-психологічних якостей, професійно важливих для служби на конкретних військових посадах (за класами споріднених військових посад), оцінюються:

- "високий рівень" (повністю відповідає вимогам військових посад);
- "середній" (в основному відповідає вимогам військових посад);
- "мінімально достатній" (частково відповідає вимогам військових посад);
- "низький" (не відповідає вимогам військових посад).

3. Документи професійно-психологічного відбору (описи методик, реєстраційні бланки до методик, інший психодіагностичний інструментарій, програмне забезпечення, журнал обліку результатів професійно-психологічного відбору) зберігаються керівником групи професійно-психологічного відбору чи відповідальною посадовою особою за його дорученням в умовах, що забезпечують захист інформації з обмеженим доступом.

4. Усі носії інформації про результати професійно-психологічного відбору повинні забезпечувати конфіденційність її використання.

Особам, задіяним у заходах професійно-психологічного відбору, забороняється обговорювати зміст, процедуру та результати професійно-психологічного відбору з особами,

функціональними повноваженнями яких не визначається участь в організації та проведенні заходів із відбору кандидатів.

5. Відповідальним за збереження інформації про результати професійно-психологічного відбору є керівник групи професійно-психологічного відбору.

Тимчасово виконуючий обов'язки
начальника Головного управління
по роботі з особовим складом
Збройних Сил України
полковник

О. М. Голоднюк